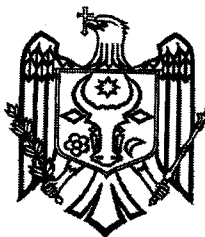

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-3573-2287

16.12.19

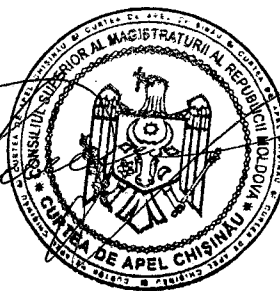
Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Curtea de Apel Chișinău, vă remite sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, înaintată în cadrul examinării în ordine de apel a cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de către ÎS Administrația de Stat a Drumurilor vs Primăria com. Grătiești, Consiliul com. Grătiești, SRL BAS – obligarea de a efectua înscrieri în Registrul bunurilor imobile.

Anexă:

- încheierea Curții de Apel Chișinău nr. 2a-524/19 din 03 decembrie, 2019;
- sesizarea privind excepția de neconstituționalitate cu anexe pe 31 file.

Judecător al
Curții de Apel Chișinău

Liuba Pruteanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 2239
" 19 " 12 2019

18

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

19
2

- AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire SRL „BAS” 2. Prenume

3. Funcția Administrator SRL „BAS” Babușciac Iaroslav

4. Adresa mun. Chișinău, com. Cricova, str.D.Cantemir, 14.....

5. Tel./fax 079595523

6. Numele și prenumele reprezentantului* Sidorencu Maxim

7. Ocupația reprezentantului Avocat

8. Adresa reprezentantului mun. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 57 ap. 128

9. Tel. 068517222 10. Fax

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

22

II - OBIECTUL SESIZĂRII

La data de 23 martie 2005 Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr. 351 „Cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile”, prin care s-au aprobat listele bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea ministerelor, departamentelor și altor autorități ale administrației publice centrale, conform anexelor nr.1-22¹², inclusiv anexa nr.6 “Lista bunurilor imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor, conform situației de la 1 decembrie 2004”.

La data de 24 ianuarie 2014 Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea nr.50 “Cu privire la completarea anexei nr.6 la Hotărîrea Guvernului nr.351 din 23 martie 2005”, prin care Guvernul a hotărît:

“Anexa nr.6 la Hotărîrea Guvernului nr.351 din 23 martie 2005 „Cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.129-131, art.1072), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu poziția 26¹ cu următorul cuprins:

26 ¹ .	Garaje	Drumul nr.2 Chișinău – Soroca – frontiera cu Ucraina, km 11, (mun. Chișinău, com. Grățiești)	188,8/1	Î.S. Admin. Stat a Drumu
-------------------	--------	--	---------	-----------------------------

Obiectul Hotărîrii Guvernului nr.50/2014 l-a constituit imobilul amplasat la km 11 al traseului Chișinău – Soroca – frontiera cu Ucraina, (mun. Chișinău, com. Grățiești), și în rezultatul emiterii acestui act imobilul menționat în cauză a fost recunoscut proprietatea publică a statului, a fost inclus în lista bunurilor imobile aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor, și a fost transmis în gestiune economică a Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor”.

Anterior emiterii Hotărîrii Guvernului nr.50/2014 imobilul în cauză, dar și drepturile juridice asupra acestuia nu au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile, nefiind declarate prin careva acte juridice proprietate publică a statului, nici sub aspectul domeniului din care face parte imobilul respectiv – proprietate publică din domeniul public sau din cel privat.

Conform notei informative la proiectul Hotărîrii Guvernului nr.50/2014, întocmite de către Viceministru al Transporturilor și Comunicațiilor Boris Gherasim se afirmă că în Hotărîrea Guvernului nr. 351/2005 nu au fost incluse toate bunurile imobile, proprietate a statului, aflate în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și transmise în gestiune economică a Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” din motivul lipsei la momentul elaborării hotărîrii a dosarelor cadastrale, întocmirea cărora ține de competența oficiilor cadastrale teritoriale. De asemenea, se indică că în procesul inventarierii și înregistrării bunurilor proprietate a statului s-ar depista că garajele aflate în mun. Chișinău, com. Grățiești, Drumul M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km 11, nu au fost incluse în anexa nr. 6 la Hotărîrea Guvernului RM nr. 351/2005 cu suprafețele reale conform dosarului cadastral și este necesar de a introduce modificările respective.

Astfel, efectul principal al Hotărîrii Guvernului nr.50/2014 constă în recunoașterea drept proprietate publică imobilul „garaje”, situat la km 11 al traseului M2 Chișinău – Soroca, transmiterea acestui imobil în gestiunea economică a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

În baza Hotărîrii Guvernului nr.50/2014 OCT Chișinău la data de 25 august 2016 a efectuat înregistrarea primară în Registrul bunurilor imobile a imobilului cu numărul cadastral 0155202361.01, construcție cu destinație „construcție” (ci nu ca „garaje”, după cum s-a indicat în Hotărîrea nr.50/2014), cu suprafața de 222,5 m.p. (ci nu 188,8 m.p., după cum s-a indicat în Hotărîrea nr.50/2014), după Republica Moldova cu drept de gestiune economică a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La data de 20 februarie 2015 ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a depus la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Grătiești. Consiliului com. Grătiești, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău și SRL „BAS” privind anularea contractului de arendă cu nr. 658 încheiat între SRL „BAS” și administrația publică locală a com. Grătiești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că potrivit anexei nr.6 a Hotărîrii Guvernului nr. 351 din 23 martie 2005, ulterior modificată prin Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 25 ianuarie 2014, s-a adăugat poziția 26/1 cu mențiunea garaje – drumul M2 Chișinău – Soroca – frontieră cu Ucraina km 11 (mun. Chișinău, com. Grătiești), suprafața la sol de 188,8 m.p., gestiunea economică ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor.”

Ulterior, în cadrul examinării cauzei reprezentantul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” și-a concretizat cerințele și a solicitat printre altele încasarea din contul SRL „BAS” a sumelor bănești pentru folosirea încăperilor menționate mai sus, conform ultimei concretizări suma pretențiilor pecuniare a constituit 240 576 lei.

La rîndul său, SRL „BAS” la 09 noiembrie 2016 a depus cererea reconvențională împotriva ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” privind declararea imobilului cu numărul cadastral drept proprietate municipală a com. Grătiești și încasarea de la ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a compensației pentru îmbunătățire inseparabilă efectuată la imobilul 0155202361.01 în sumă de 163456,50 lei.

Tot pe parcursul examinării cauzei, în anul 2016, reprezentantul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a prezentat dovada înregistrării în Registrul bunurilor imobile la data de 25 august 2016 în temeiul Hotărîrii Guvernului nr. 50/2014 a bunului cu numărul cadastral 0155202361.01 cu drept de proprietate după Republica Moldova, cu drept de gestiune economică a ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani pe cauza nr. 2-288/2017 din 26.11.2018 a fost admisă integral acțiunea depusă de ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, a fost dispusă evacuarea SRL „BAS” și persoanele terțe din stațiile ocupate – garaje cu suprafața 188,8 m.p. amplasate pe drumul M2 Chișinău – Soroca – frontiera cu Ucraina, km 11 (mun. Chișinău, com. Grătiești), gestiune economică ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, s-a încasat de la SRL „BAS” în beneficiul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, datoria formată pentru folosirea încăperilor în sumă de 240576 lei, s-a obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău din cadrul ASP să efectueze rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile referitor la terenul de 0,1022 ha, amplasat pe drumul M2 Chișinău – Soroca – frontiera cu Ucraina, km11 (mun. Chișinău, com. Grătiești), nr. cad. 0155202361, s-a încasat de la SRL „BAS” în beneficiul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă de 7217,29 lei, precum și s-a respins integral acțiunea reconvențională a SRL „BAS” privind constatarea dreptului de proprietate a APL Grătiești asupra bunului imobil și privind încasarea compensației pentru îmbunătățire inseparabile efectuate în sumă de 163456,50 lei.

Hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani pe cauza nr. 2-288/2017 din 26.11.2018 a fost atacată de SRL „BAS” în ordine de apel, apelul a fost primit spre examinare de către Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău.

Astfel, efectele Hotărîrii Guvernului nr. 50 din 25 ianuarie 2014 au afectat în mod direct și nemijlocit situația juridică a SRL „BAS”, Hotărîrea Guvernului nr. 50 din 25 ianuarie 2014 a fost aplicată direct de instanța de judecată la examinarea litigiului și a menționată în motivarea hotărîrii instanței de fond pe cauza civilă menționată.

- EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, ECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

ÎN DREPT,

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) **Dreptul la proprietate privată**, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 102

Actele Guvernului

(1) Guvernul adoptă hotărîri, ordonanțe și dispoziții.

(2) **Hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor.**

Articolul 126

Economia

(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și **administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii.**

Prevederile relevante ale Legii RM Nr. 91 din 05.04.2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (erau în vigoare la momentul adoptării Hotărîrii Guvernului nr.50/2014) **sunt:**

Art. 1 Noțiunea de terenuri proprietate publică

(1) De proprietate publică sînt terenurile cu drept de proprietate al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra cărora ține de competența Guvernului sau a autorităților administrației publice locale.

(2) Proprietatea publică asupra terenurilor poate fi:

a) de interes național, regim de drept în care proprietatea aparține statului (proprietate publică a statului); [...]

Art. 3. Delimitarea terenurilor proprietate publică

[...]

(2) Delimitarea terenurilor proprietate publică se efectuează prin acțiuni de identificare și formare a terenurilor proprietate publică a statului și a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în modul stabilit de legislație.

[...]

(4¹) Lucrările de delimitare a terenurilor proprietate publică includ următoarele etape:

a) întocmirea de către ministere, alte autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale a listei bunurilor imobile proprietate publică pe care le dețin în proprietate, în gestiune și prezentarea acesteia către Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru sistematizare și crearea bazei de date;

b) **identificarea și formarea bunurilor imobile proprietate publică incluse în listă,**

6

RS

Intocmirea procesului-verbal al ședinței comisiei de lucru privind delimitarea bunurilor imobile proprietate publică, elaborarea proiectelor planurilor geometrice și coordonarea acestora cu persoanele și autoritățile interesate. Proiectele planurilor geometrice se elaborează în baza materialelor cartografice existente, în hotarele generale.

Prevederile relevante ale Legii cadastrului bunurilor imobile Nr. 1543 din 25.02.1998 sunt:

Art. 57. Înregistrarea dreptului de proprietate publică

(1) În cazul în care titularul de drepturi nu deține documentele care să-i confirme dreptul asupra terenului, dreptul de proprietate asupra terenului se înregistrează în folosul Republicii Moldova sau al unității administrativ-teritoriale respective, conform legislației, în limitele hotarelor demarcate pe teren. [...]

Prevederile relevante ale Codului Funciar al RM sunt:

Art. 6¹. Înregistrarea de stat a sectoarelor de teren și a drepturilor asupra lor

[...] În cazul în care în procesul înregistrării nu pot fi identificate nici drepturile de proprietate asupra sectorului de teren și nici proprietarul acestuia, sectorul de teren este înregistrat condiționat ca proprietate a unității administrativ-teritoriale în al cărei teritoriu este situat. Autoritatea administrației publice locale respectivă nu este în drept să încheie tranzacții cu acest sector de teren pînă în momentul cînd, la cererea acesteia, instanța judecătorească va examina cazul și, prin hotărîre rămasă definitivă, va recunoaște sectorul de teren drept bun fără stăpîn în conformitate cu prevederile Codului civil. [...]

ÎN FAPT,

Considerăm că Hotărîrea Guvernului nr.50/2014 "Cu privire la completarea anexei nr.6 la Hotărîrea Guvernului nr.351 din 23 martie 2005" vine în contradicție cu prevederile constituționale care prevăd obligația statului de a proteja toate tipurile de proprietate, de a respecta autonomie locală și de a administra proprietate publică în condițiile legii (art. 46 alin (1), art. 109, art. 126 alin (1) lit a) ale Constituției RM). În contextul prevederilor art. 126 alin (1) lit a) a Constituției RM înem să menționăm că Curtea Constituțională a Republicii Moldova deja s-a expus asupra semnificației conceptului de „lege”, care poate fi înțeles ca act adoptat de Parlament în temeiul art. 72 din Constituție (pct.94 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017). Respectiv, Constituția impune statul și Guvernul ca autoritate executivă să asigure administrarea proprietății publice ce-i aparține statului doar în condițiile legilor organice ce reglementează regimul proprietății publice, și încălcarea normelor legilor organice aplicabile, în contextul 126 alin (1) lit a) a Constituției RM, echivalează încălcării dispozițiilor constituționale.

La rîndul său legile organice, și în special, art. 3 alin (4¹) al Legii Nr. 91 din 05.04.2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, prevăd anumite proceduri și etape de delimitare a terenurilor proprietate publică, concepute pentru a evita activitate arbitrară de declarare a proprietății publice a statului, pentru a respecta interesele autorităților publice locale și a nu admite expropriere ilicită. În acest sens legiuitorul a prevăzut expres etapele procedurilor de delimitare a bunurilor proprietate publică care urmează fi îndeplinite pentru instituirea regimului de proprietate publică și anume:

- întocmirea listei bunurilor imobile proprietate publică ce se află în proprietate sau gestiune a entităților publice, prezentarea acestora Agenției Relații Funciare și Cadastru pentru sistematizare;

- identificarea și formarea bunurilor imobile proprietate publică incluse în listă, întocmirea procesului-verbal al ședinței comisiei de lucru privind delimitarea bunurilor imobile proprietate publică, elaborarea proiectelor planurilor geometrice și coordonarea acestora cu persoanele și autoritățile interesate.

Confruntînd dispozițiile legilor organice cu procedura realmente executată de autorul proiectului Hotărîrii nr.50/2014, putem constata că prevederile menționate mai sus nu au fost îndeplinite deloc în proces de adoptare a Hotărîrii nr.50/2014, fapt care rezultă clar și din nota informativă și setul de documente anexate la Hotărîrea nr.50/2014, care s-au prezentat petiționarului de către arhiva Cancelariei de Stat la interpelare. Reieșind din formulările abstracte din nota informativă nu vedem nicio cauză concretă de neinclusiune a bunului imobil sus-

24

menționat în lista inițială a proprietății publice conform Hotărârii Guvernului nr.351/2005, nu este menționat expres temeiul apariției dreptului de proprietate publică asupra imobilului, dar și nu se descrie în ce mod a fost efectuată procedura de identificare și formare a bunurilor imobile ca proprietate publică, când a avut loc ședința comisiei de lucru pentru delimitarea bunurilor proprietate publică, și dacă acest proiect s-a coordonat cu autoritățile publice locale ale com. Grătiești și cu persoanele interesate private (cum ar fi SRL „BAS”). **Absența acestor date în nota informativă a Hotărârii Guvernului nr.351/2005, constituie dovadă a faptului că bunul respectiv nu a fost identificat în natură, nu a avut loc nici ședința comisiei de delimitare a proprietății publice și nu s-a întocmit procesul-verbal respectiv, delimitarea și includerea bunului în proprietate publică a statului nu a fost coordonată cu părțile și autoritățile locale interesate.** Cu alte cuvinte, s-a hotărât că imobilul constituie proprietate publică a statului fără niciun act care ar justifica apartenența acestui imobil statului și fără a se convinge privitor la lipsa pretențiilor de la persoanele private, cum ar fi SRL „BAS”, și de la autoritățile publice locale ale com. Grătiești.

Procesul de adoptare a Hotărârii Guvernului nr.50/2014 nu poate fi rupt din contextul general al circumstanțelor legate de imobilul în cauză, arătate și prin probe anexate la materialele cauzei, și anume că acest imobil a fost preluat în a. 2003 de către SRL „BAS” în locațiune de la SA „Drumuri Chișinău” și la acel moment era în stare deplorabilă, fără acoperiș, cu pereții goi și a fost luat în locațiune în baza contractului de arendă din 01 noiembrie 2003 cu suprafața inițială de 160 m.p. cu condiția reconstrucției și reparației capitale a imobilului. Evident că în stare în care imobilul se afla în a. 2003 – ruinele a unor garaje, această clădire nu prezenta vreun interes pentru cineva și necesita investițiile serioase pentru a-l aduce în stare corespunzătoare. Pe parcursul anilor 2003-2010 SRL „BAS” a reconstruit imobilul dat, l-a reparat, a tras comunicațiile ingineresti în imobil, l-a extins și de fapt a creat pe acest loc o încăpere tehnică, posibilă de a fi utilizată în activitatea comercială (s-a utilizat de către petiționar pentru prestarea serviciilor de deservire auto), obținând autorizațiile necesare pentru funcționare în acest imobil de la organele competente. Materialele cauzei atestă că pentru reconstrucție și reparație capitală SRL „BAS” a primit acordurile necesare de la SA „Drumuri Chișinău”. Tot SRL „BAS” a comandat întocmirea unui dosar cadastral tehnic întocmit în a. 2009 de către organizație specializată SRL „Geoinfosistem”, care a confirmat extinderea imobilului pînă la a. 2009 pînă la suprafața de 187 m.p. (suprafața inițială 160 m.p.)

Paralel în a. 2007 SRL „BAS” a primit în arendă de la Primăria com. Grătiești (în temeiul deciziei Consiliului com. Grătiești nr. 10/12 din 15.08.2007) terenul aferent imobilului, pe termen de 10 ani, cu drept de construire, mențiunea cu privire la arendă a fost introdusă în Registrul bunurilor imobile în a. 2008. Respectiv, se poate de afirmat că și autoritatea publică locală a com. Grătiești a înaintat pretențiile sale asupra terenului în cauză și prin aceasta asupra imobilului neînregistrat pe terenul dat.

O anumită stare de incertitudine cu imobilul dat a mai adăugat contractul de vânzare-cumpărare din a. 2002, prezentat de SRL „Aprotehpro” în a. 2009, prin care SRL „Aprotehpro” ar cumpăra încăperile date ca construcții nefinalizate de la SA „Drumuri Chișinău”, și în baza acestui contract SRL „Aprotehpro” a înaintat pretenții la imobiul aflat în posesia SRL „BAS”.

ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a preluat drepturile și obligațiile locatorului imobilului în raporturile juridice cu SRL „BAS” abia în a. 2010, neavînd nicio calitate juridică față de imobilul în cauză în perioada care a precedat a. 2010, nici față de contract de arendă încheiat în a. 2003 între SRL „BAS” și SA „Drumuri Chișinău”. În a. 2013 ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a refuzat abuziv să prelungească termenul de locațiune al SRL „BAS” invocînd existența necesității operaționale în încăperile ocupate de SRL „BAS”, care, după cum au arătat evenimentele de mai departe era doar o ficție, un pretext pentru a impune SRL „BAS” să părăsească locul de activitate, unde pînă a. 2013 SRL „BAS” a activat timp de 10 ani.

Toate cele menționate mai sus arată că înainte de a fi adoptată Hotărîrea Guvernului nr.50/2014 au fost dobîndite drepturile și interesele legitime asupra imobilului de către persoane private (în primul rînd prin accesiuinea imobiliară efectuată cu bună-credință), dar și de către autoritățile publice locale ale com. Grătiești, fapt despre care a cunoscut atît ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, cît și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, fondatorul întreprinderii de stat.

În astfel de circumstanțe, declararea drept proprietate publică a construcției date, prin includerea în lista bunurilor imobile aflate în gestiunea Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, fără îndeplinirea procedurii legale de delimitare și coordonare a rezultatelor

8

respective cu persoane interesate, a avut ca urmare exproprierea investițiilor private în încăperi date efectuate de SRL „BAS”, investițiile care au fost evaluate în cadrul procesului judiciar cu suma de peste 160 mii lei conform raportului de evaluare nr. 298 din 25.08.2017

Pe de altă parte prin neîndeplinirea procedurii de delimitare a proprietății publice Guvernul RM a încălecat și autonomia locală a autorităților com. Grătiești, în mod arbitrar instituind regimul proprietății publice a statului fără coordonare cu consiliul local. De menționat, că cauze analogice au mai fost rezolvate în jurisprudența Curții Constituționale, în special, Înalta Curte a adoptat Hotărârea Nr. 12 din 21.04.2005 pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, prin care s-a constatat violarea dreptului de proprietate a unităților administrativ teritoriale. Ca și în cazul invocat, în cazul de față prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr.50/2014 s-a adus atingere intereselor APL, care în anul 2007 s-a declarat proprietar al terenului și a emis decizia Consiliului com. Grătiești nr. 10/12 din 15.08.2007 privind darea în arendă a terenului respectiv, iar conform legii construcția neînregistrată aflată pe teren aparține proprietarului terenului.

În cele din urmă ținem să mai evidențiem și faptul că în baza Hotărârii Guvernului nr. 50/2014 OCT Chișinău a înregistrat în a. 2016 construcția în litigiu nu ca garaje, dar ca o construcție, și nu cu suprafața de 188 m.p., dar cu 222,5 m.p., fapt care denotă că bunul dat în a. 2014 nici nu a fost identificat în modul corespunzător în cadrul procedurii de delimitare, iar deplasarea comisiei respective la fața locului nu a avut loc, ceea ce la fel dă dovada nerespectării cerințelor legilor organice.

Rezumând circumstanțele expuse mai sus, evidențiem că ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” și fondatorul acesteia, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, conform situației în a. 2013 au cunoscut cu certitudine despre existența drepturilor altor persoane la acest imobil, însă le-au ignorat deliberat, aducând în ultima instanță atingere principiilor constituționale, fapt pentru care Hotărârea Guvernului nr. 50/2014 urmează fi declarată neconstituțională.

CERINTELE AUTORILOR SESIZĂRII:

Declararea drept neconstituțională Hotărârea Guvernului RM nr.50 din 24 ianuarie 2014 "Cu privire la completarea anexei nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.351 din 23 martie 2005", prin care Guvernul a hotărât:

"Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.351 din 23 martie 2005 „Cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.129-131, art.1072), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu poziția 26¹ cu următorul cuprins:

26 ¹	Garaje	Drumul nr.2 Chișinău – Soroca – frontiera cu Ucraina, km 11, (mun. Chișinău, cont. Grătiștii)	188,8/ 1	Î.S. Adi Stat a Dr
-----------------	--------	---	-------------	-----------------------

VI - DATE SUPPLEMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării nu sunt

10

88

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- a) hotărîrea Guvernului nr.50/2014, nota informativă și alte documente aferente eliberate de Cancelaria de Stat;
- b) contract de arendă din a.2003 cu acordurile scrise pentru efectuarea îmbunătățirilor;
- c) decizia Consiliului com. Grățiești nr. 10/12 din 15.08.2007 și contract de arendă din a. 2007;
- d) contract de vânzare-cumpărare din 2002 între SA „Drumuri Chișinău” și SRL „Arotehpro”;
- e) raport de evaluare a valorii lucrărilor;
- f) extras din Registrul bunurilor imobile.

29
12

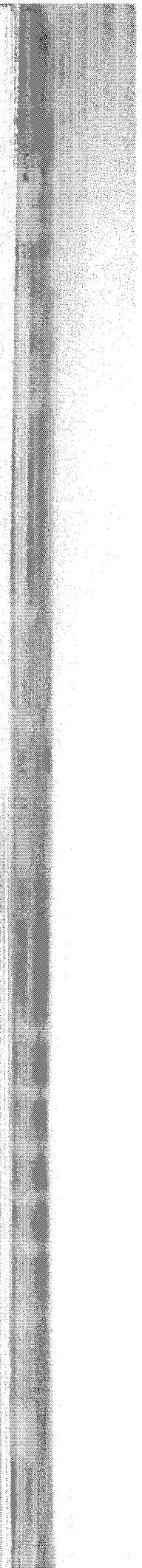
II - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Loculmun. Chișinău.....

Data24.09.2019.....

[Handwritten signature]

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (judecător: Cornelia Vîrlan)
Dosarul nr. 2a-524/19

ÎNCHEIERE

03 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii

Virgiliu Buhnaci și Liuba Pruteanu

Grefier

Veronica Karaagac

Examinând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Sidorenco Maxim în interesele Societății cu Răspundere Limitată, „BAS”, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă la acțiunea civilă ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor” către Primăria Grătiești, Consiliul Comunal Grătiești, SRL ”BAS” privind obligarea de a efectua înscrieri în Registrul Bunurilor imobile, evacuarea spațiilor ocupate, încasarea datoriei formate ca urmare a folosirii ilegale a încăperilor, și acțiunea reconvențională SRL ”BAS” către ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor” privind constatarea dreptului de proprietate a APL Grătiești asupra bunului imobil și încasarea compensației pentru îmbunătățirile inseparabile efectuate,-

C O N S T A T Ă :

La 20 februarie 2015 ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor” a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Grătiești, Consiliului com. Grătiești, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău și SRL ”BAS” solicitând anularea contractului de arendă cu nr.658 încheiat între SRL ”BAS” și administrația publică locală Primăria com. Grătiești, obligarea Oficiului Cadastral teritorial Chișinău 1, să efectueze rectificarea înscrisurilor în Registrul Bunurilor Imobile, referitor la terenul de 0,1022 ha, ce aparține statului Republica Moldova cu drept de proprietate.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat cerințele.

La 09 noiembrie 2016, avocatul Sidorenco Maxim, în interesele SRL ”BAS”, a depus acțiune reconvențională împotriva ÎS ”Administrația de Stat a Drumurilor”, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și OCT Chișinău 1, cu privire la constatarea dreptului de proprietate a autorității publice locale asupra terenului arendat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 octombrie 2018, acțiunea depusă de ÎS Administrația de Stat a Drumurilor s-a admis. S-a evacuat SRL BAS și persoanele terțe din spațiile ocupate - garaje cu suprafața 188,8 m.p.

amplasate pe drumul M2 Chişinău – Soroca - frontiera cu Urcaina , km 11 (mun. Chişinău comuna Grătieşti), aflate în gestiunea economică a ÎS Administrația de Stat a Drumurilor. S-a încasat de la SRL BAS în beneficiul ÎS Administrația de Stat a Drumurilor datoriile formate ca urmare a folosirii ilegale a încăperilor amplasate pe drumul M2 Chişinău – Soroca - frontiera cu Urcaina , km 11 (mun. Chişinău comuna Grătieşti) , aflate în gestiunea economică a ÎS Administrația de Stat a Drumurilor, în sumă de 240576 (două sute patruzeci mii cinci sute şaptezeci şi şase) lei. S-a Obligat Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău din cadrul ASP să efectueze rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile referitor la terenul de 0,1022 ha , amplasat pe drumul M2 Chişinău – Soroca - frontiera cu Urcaina , km 11 (mun. Chişinău comuna Grătieşti) , nr. cadastral 0155202361, ce aparține statului Republica Moldova cu drept de proprietate. S-a încasat de la SRL BAS în beneficiul ÎS Administrația de Stat a Drumurilor cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă de 7217 (şapte mii două sute şaptesprezece) lei 29 bani.

Acțiunea reconvențională SRL BAS către ÎS Administrația de Stat a Drumurilor privind constatarea dreptului de proprietate a APL Grătieşti asupra bunului imobil și încasarea compensației pentru îmbunătățirile inseparabile efectuate în sumă de 163456 lei 50 bani – s-a respins integral. S-a încasat de la SRL BAS în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2403 (două mii patru sute trei) lei 70 bani.

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, la 26 decembrie 2018, Societatea cu răspundere limitată „Bas” a contestat-o cu apel.

Tot, la 26 decembrie 2018, apel împotriva hotărârii primei instanțe a declarat și Primarul comunei Grătieşti.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău din 11 martie 2019, cererea de apel declarată de Primarul comunei Grătieşti a fost restituită.

La 19 noiembrie 2019, în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul apelantei SRL „BAS”, avocatul Sidorenco Maxim, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a **Hotărârii Guvernului nr. 50 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la completarea anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 351 din 23 martie 2005”**

În ședința instanței de apel, administratorul SRL „BAS” și reprezentantul acestuia, avocatul Maxim Sidorenco au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând să fie admisă.

Reprezentantul intimatei ASD, A. Tataru și I. Barbalată au solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Primăriei și a consiliului local Grătiești, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, deși citarea legală a fost executată fapt, confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei.

Audiind opinia participanților la proces, analizând actele și circumstanțele cauzei, instanța de apel ajunge la concluzia de a admite cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. (3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

Totodată, prin Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat că, în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către **oricare dintre părți** sau reprezentantul acesteia, precum și de către **instanța de judecată din oficiu**. Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale **de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza**. Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, **limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții**: obiectul excepției de neconstituționalitate intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția de neconstituționalitate este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile

contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

La caz, verificând întrunirea condițiilor enumerate mai sus, instanța de apel constată că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția de neconstituționalitate este ridicată de reprezentantul uneia din părți, împuternicit în conformitate cu prevederile art. 80, 81 din Codul de procedură civilă; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Din aceste raționamente, instanța de apel ajunge la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a transmite sesizarea Curții Constituționale.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,

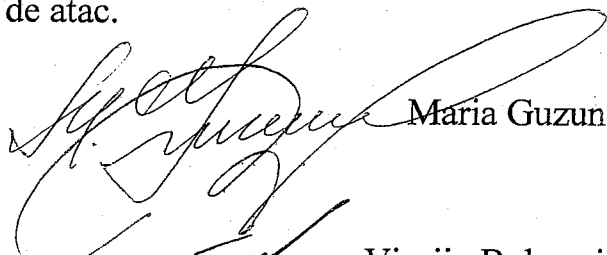
DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Sidorencu Maxim în interesele Societății cu Răspundere Limitată „BAS” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a **Hotărârii Guvernului nr. 50 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la completarea anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 351 din 23 martie 2005”**.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de avocatul Sidorencu Maxim în interesele Societății cu Răspundere Limitată „BAS”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

 Maria Guzun

Judecătorii

 Virgiu Buhnaci

 Liuba Pruteanu

Corespunzător originalului
Judecător:

